

УДК 615.38
ББК 53.53
О 64

Рецензенти:

д. мед. н., Н. Горяїнова

в.о. директора ДУ «Інститут гематології та трансфузіології НАМН України»;

д. мед. н., Заслужений діяч науки і техніки України, професор С. Гайдукова

професор кафедри гематології та трансфузіології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика.

О 64 Станіслав Видиборець, Олександр Волок, Олександр Добровольський, Дмитро Куцопал, Оксана Маринюк, Олена Матюк, Оксана Мулярчук, Петро Охріменко, Олександр Сергієнко, Ігор Скирда, Марина Ткаченко, Оксана Шнайдер. Організація трансфузіологічної допомоги в закладах охорони здоров'я. Керівництво для лікарів – слухачів курсів установ післядипломної освіти / за заг. ред. проф. С. Видиборця., к. мед. н. О. Сергієнка. — Видання друге. — Київ–Вашингтон, 2019. — 260 с. — Бібліогр.: с. 252–256.

ISBN 978-617-696-809-2

ISBN978-617-696-852-8

У посібнику систематизовано дані вітчизняної і зарубіжної літератури присвяченої проблемі організації трансфузіологічної допомоги в закладах охорони здоров'я. З сучасних позицій викладено дані щодо забезпечення якості та безпеки надання послуг з трансфузії, основні положення та правові засади забезпечення якості та безпеки. Наведено зарубіжний та вітчизняний досвід по впровадженню якості та безпеки трансфузіологічної допомоги. Посібник призначений для спеціалістів національної системи крові, лікарів-лаборантів та лікарів усіх спеціальностей, залучених в організацію трансфузіологічної служби в закладах охорони здоров'я та надання послуг з трансфузії компонентів та препаратів крові.

ББК 53.53
О 64

ISBN 978-617-696-809-2

ISBN 978-617-696-852-8

© Станіслав Видиборець, 2019, © Олександр Волок, 2019,
© Олександр Добровольський, 2019, © Дмитро Куцопал,
2019, © Оксана Маринюк, 2019, © Олена Матюк, 2019
© Оксана Мулярчук, 2019 © Петро Охріменко, 2019
© Олександр Сергієнко, 2019 © Ігор Скирда,, 2019
© Марина Ткаченко, 2019 © Оксана Шнайдер, 2019.

ЗМІСТ

	<i>Стор.</i>
Передмова	5
Перелік умовних скорочень	7
Розділ 1. Організаційні засади надання трансфузіологічної допомоги в закладі охорони здоров'я. <i>(Оксана Мулярчук, Оксана Маринюк, Дмитро Куцопал)</i>	8
Розділ 2. Зберігання, транспортування та випуск компонентів крові <i>(Олександр Добровольський, Петро Охріменко)</i>	18
Розділ 3. Управління запасами <i>(Олександр Сергієнко, Оксана Мулярчук, Дмитро Куцопал)</i>	36
Розділ 4. Належне застосування компонентів і препаратів крові	46
4.1. Еритроцитарні компоненти крові <i>(Станіслав Видиборець, Олександр Сергієнко, Оксана Мулярчук)</i>	47
4.2. Тромбоцитарні компоненти крові <i>(Станіслав Видиборець, Ігор Скирда, Оксана Мулярчук)</i>	63
4.3. Плазмасвіжозаморожена <i>(Ігор Скирда, Оксана Мулярчук, Марина Ткаченко)</i>	75
4.4. Кріопреципітат заморожений <i>(Олександр Сергієнко, Олена Матюк)</i>	79
4.5. Альбумін <i>(Станіслав Видиборець, Ігор Скирда)</i>	83
4.6. Імуноглобулін людини для внутрішньовенного введення <i>(Станіслав Видиборець, Ігор Скирда)</i>	85
4.7. Додаткова обробка <i>(Олена Матюк, Оксана Шнайдер)</i>	91

Розділ 5. Клінічний трансфузійний процес	98
5.1. Загальні положення <i>(Олександр Волок, Петро Охріменко, Оксана Маринюк)</i>	98
5.2. Передтрансфузійні тести <i>(Оксана Маринюк, Марина Ткаченко).....</i>	109
Розділ 6. Неприятливі трансфузійні реакції	115
.....	
6.1. Сучасне уявлення про антигенну структуру клітин та методи визначення антигенів і антитіл крові <i>(Станіслав Видиборець, Олександр Сергієнко, Оксана Маринюк).....</i>	115
6.2. Неприятливі трансфузійні реакції <i>(Станіслав Видиборець, Олександр Сергієнко, Олена Матюк, Петро Охріменко Оксана Шнайдер)</i>	170
.....	
Розділ 7. Гемонагляд <i>(Олександр Волок, Олександр Сергієнко, Оксана Мулярчук)....</i>	191
Розділ 8. Моніторинг та контроль за наданням трансфузіологічної допомоги/послуг з трансфузії компонентів крові в закладі охорони здоров'я. Показники якості	203
8.1. Моніторинг та контроль за наданням трансфузіологічної допомоги послуг з трансфузії компонентів крові <i>(Олександр Волок, Олександр Сергієнко, Оксана Мулярчук, Оксана Маринюк).....</i>	203
8.2. Показники якості надання трансфузіологічної допомоги/послуг з трансфузії компонентів крові в ЗОЗ <i>(Олександр Волок, Олександр Сергієнко).....</i>	207
Глосарій	210
Додатки	217
Список використаних джерел.....	252

4.1. Еритроцитарні компоненти крові

Опис.

Еритроцити містять гемоглобін і являються основним засобом транспорту кисню в тканини. Даний компонент отримують шляхом центрифугування або седиментації консервованої крові. Еритроцитарні компоненти в обсязі однієї або двох одиниць еритроцитів із вмістом в кожній одиниці не менше 40 г гемоглобіну, що отримані від одного донора, можна заготовити також методом аферезу з використанням обладнання для автоматичної сепарації клітин.

Еритроцитарні компоненти можна зберігати протягом обмеженого періоду часу (терміну придатності), що визначається властивостями розчину антикоагулянту (термін зберігання консервованої крові з цитрат-фосфат-декстрозним розчином (ЦФД) становить 21 день, а з цитрат-фосфат-глюкозо-аденіновим розчином (ЦФДА) – 35 днів). Одиниці консервованої крові заготовлюються в асептичних умовах, із додаванням 14 мл розчину консерванту-антикоагулянту на 100 мл цільної крові. У компоненти заготовлені за допомогою аферезу розчин консерванту-антикоагулянту додається відповідно до вказівок виробника.

Після відокремлення видалення плазми з одиниці консервованої крові отримують компонент «Еритроцити», в якому гематокрит становить 65–80%, а об'єм, як правило, від 225 мл до 350 мл.

Для отримання компонента крові «Еритроцити в додатковому розчині» допускається додавання ресуспендуючих (додаткових) розчинів до еритроцитів, які залишилися після відокремлення і видалення практично усієї плазми. Звичайно гематокрит компонента становить від 55% до 65%, а об'єм – 300–400 мл. «Еритроцити в додатковому розчині» можна зберігати 42 дні. Характеристики окремих еритроцитарних компонентів наведені в кінці даного розділу.

Для аутологічного і обмінного введення використовуються компоненти крові тільки після отримання негативних результатів аналізів на маркери трансфузійно-трансмисивних інфекцій.